

3.1.1 Podobizna dcery Karoly

Obraz Podobizna dcery Karoly (obr. 21) byl vytvořen v období vyvrcholení výtvarně-výrazových a technických malířských kvalit umělcovy tvorby. Každý výrazový prostředek je obsahově i kompozičně dokonale zdůvodněný a významotvorný. Měkké světlo na dětské tváři a oděvu, tmavé pozadí, plod v ruce jako koloristický a symbolický akcent vyjadřuje čistotu a naději dětství. Všechno, spolu s barevně-světelnou modelací objemů a citlivou charakteristikou povrchových kvalit, svědčí o dokonalém malířském mistrovství, ale i hlubokém vztahu autora k portrétované (Státní galerie v Banské Bystrici, 2005).

► Cíle aktivity:

- Seznámit děti s výtvarným umělcem Dominikem Skuteckým a pojmenovat jeho obraz Podobizna dcery Karoly.
- Vlastními slovy vyjádřit pojem portrét.
- Nakreslit portrét jiného dítěte.
- Projevit pozitivní emoce při kreslení portrétu jiného dítěte a jeho obdarování.
- Vyjmenovat aspoň tři předměty, které potřebujeme, abychom vytvořili kompozici, jako je na obraze D. Skuteckého Podobizna dcery Karoly (např. šaty, klobouk, pomeranč...).
- Vizuálně interpretovat (inscenovat) obraz D. Skuteckého Podobizna dcery Karoly (spolu s učitelkou a ostatními dětmi).

- **Materiální didaktické prostředky:** katalog Státní galerie v Banské Bystrici, reprodukce obrazu Podobizna dcery Karoly, šaty, klobouk, tmavé textilní závěsy, pomeranč, digitální fotoaparát, výkresy, pastelky.

Průběh aktivity:

Učitelka přinesla dětem katalogy s obrazy Dominika Skuteckého a povyprávěla jim, kdo byl tento malíř. Na fotografiích na interaktivní tabuli jim ukázala jeho autoportrét a vilu, v níž žil v Banské Bystrici. Také jim pověděla, že ve vile Dominika Skuteckého je dnes vystaveno mnoho jeho obrazů, které během života namaloval.

Poté učitelka soustředila pozornost dětí na obraz Podobizna dcery Karoly, který jim také promítla na interaktivní tabuli.

U: Kdo je na tomto obraze namalovaný?

D: Jeho dcera.

D: Dcera.

D: Dcera.

(Všechny děti vykřikovaly, že je to dcera).

U: Čí je to dcera?

D: Jeho.

D: Dominikova.

U: Pana Dominika. Kolik je jí asi let?

D: Šest.

D: Sedm.

D: Osm.

D: Devět.

U: Myslíte si, že už chodí do základní školy?

D: Ne.

D: Čtyři.

D: Pět.

U: Zdá se vám, že ještě chodí do školky, nebo už do školy?

D: Do školky.

D: Takže jí můžou být čtyři.

D: Pět.

Následoval rozhovor o tom, co bychom potřebovali, pokud bychom chtěli vytvořit podobný obraz, jako je Podobizna dcery Karoly, bez malování – zahrát si na obraz. Děti spontánně reagovaly na zadanou úlohu a hledaly ve třídě (dopředu připravené) věci, které by potřebovaly na vytvoření živého obrazu (obr. 21).

Následovala diferencovaná práce dětí. Děti měly nakreslit portrét pro dívku, která měla v ten den narozeniny³⁹, přičemž dívka spolu s učitelkou inscenovaly obraz (obr. 22, 23). Na oslavě narozenin každé dítě obdarovalo oslavenkyni, převlečenou za dceru D. Skuteckého z obrazu, nakresleným portrétem. Následoval narozeninový tanec s „Karolou“ (obr. 24).

---

39 V mateřské škole se každoročně realizuje projekt „Oslava narozenin dítěte“ (blíže Krupová, Rochovská, 2016, s. 79–83). Při oslavě děti připravují dáreček v podobě kresby, ze které laminováním vznikne leporelová knížka. Součástí knížky jsou i fotografie z oslavy (blahopřání, ovocná hostina a tanec s oslavenkem). Učitelka při přípravě aktivity Podobizna dcery Karoly navázala na tento projekt tím, že oslavenkyni zapojila do vizuální interpretace obrazu a děti jí vytvořily portrét jako dárek k narozeninám.

Obrázek 21 Hledání věcí k interpretaci obrazu

Obrázek 22 Obraz Podobizna dcery Karoly (Státní galerie v Banské Bystrici, 2005)

Obrázek 23 Interpretace obrazu Podobizna dcery Karoly